

Milena Perčin

SOCIJALNO

PODUZETNIŠTVO

INOVACIJA ZA DOBROBIT ČOVJEČANSTVA

**FENIKS – projekt
socijalnog uključivanja
liječenih ovisnika**

Program IPA - Razvoj ljudskih potencijala
– Uspostava podrške u socijalnom uključivanju
i zapošljavanju socijalno ugroženih
i marginaliziranih skupina

Organizacija
za građanske
inicijative

Terapijska zajednica
Muondo Nuovo

HZZ
– Područna služba
Šibenik

Općina
Kistanje

Ured za udruge
Vlade Republike
Hrvatske

URED ZA UDRUGE

Ovaj projekt financiraju Europska unija
i Ured za udruge vlade RH

Izdavač: Organizacija za građanske inicijative

Ured Osijek
K.P. Svačića 36, 31 000 Osijek
Tel: 031 / 582 – 290
Fax: 031 / 582 – 291
e-mail: ogi@os.t-com.hr

Ovaj projekt financiraju Europska unija
i Ured za udruge vlade RH

Ured Drniš
Kralja Zvonimira 10, 22 320 Drniš
Tel: 022 / 888 – 606
Fax: 022 / 888 – 607
e-mail: ogi2@si.t-com.hr
www.ogi.hr

Za izdavača:

Branislav Vorkapić - izvršni direktor
Aleksandra Janjić, dipl. iur. - razvojna direktorica

Urednik: Milena Perčin

Grafika i tisak

Grafika d.o.o., Osijek, 2011.

Ovaj priručnik je nastao uz potporu Europske unije. Za sadržaj priručnika odgovorna je Organizacija za građanske inicijative i ni u kojem slučaju se ne može uzeti u obzir kao stav Europske unije

Organizacija za
građanske inicijative

Ured Drniš
Kralja Zvonimira 10
22 320 Drniš
tel: 022 / 888 – 606
tel/fax: 022 / 888 – 607
Web: www.ogi.hr
Email: ogi2@si.t-com.hr

Terapijska zajednica
Muondo Nuovo

Nunič bb
22305 Kistanje
tel: 022/785 8580
fax: 022/785 8581

HZZ
– Područna služba Šibenik

Matije Gupca 42A
22 000 Šibenik
tel: 022/201 111
fax: 022/201 118

Ured za udruge
Vlade Republike
Hrvatske

Dr Franje Tuđmana 101.
22 305 Kistanje
tel. 022/763 055
fax: 022/763 053

Radnička cesta 80/V
10000 Zagreb
tel: +385 1 459 98 10
fax: +385 1 459 98 11
e-mail: info@uzuvrh.hr

SADRŽAJ

Uvod	4	Poslovni plan	18
Poduzetništvo	5	Vizija	19
Što mora sadržavati poduzetništvo	5	Misija	19
Karakteristike poduzetništva	5	Tko je socijalni poduzetnik?	19
Tradicionalno poduzetništvo	6	Poticajno okruženje za razvoj socijalnog poduzetništva	21
Korporativno poduzetništvo	7	Utjecaji socijalnog poduzetništva ...	21
Tko je poduzetnik?	8	Modeli poslovnog povezivanja	22
Vrste poduzetnika	8	Primjeri dobre prakse financirani iz predpristupnih fondova EU	24
Tipovi poduzetnika	8	IV. Komponenta IPA-e razvoj ljudskih potencijala, IPA 2007-2009	24
Socijalno poduzetništvo	10	IPA 2010 -2011 – nastavak novih mogućnosti	24
Što je socijalno poduzetništvo?	10	Operativni program – razvoj ljudskih potencijala ESF – Europski socijalni fond	25
Razlika između tradicionalnog i socijalnog poduzetništva	12	Primjer pozitivne prakse – zadruga “NEOS” iz osijeka	27
Preduvjeti za pokretanje socijalnog poduzetništva	13	Literatura	28
Kriteriji socijalnog poduzetništva..	14	Internet stranice	28
Osnovni koraci za pokretanje socijalnog poduzetništva	15	OGI publikacije	30
Zakonodavni okvir	15	OGI usluge i consulting	32
Oblici stjecanja dohotka u socijalnom poduzetništvu	16		
Prijetnje socijalnom poduzetništvu ..	16		

UVOD

Bill Drayton : “Postoji mnogo kreativnih, altruističnih, etičnih ljudi s inovativnim idejama , no samo jedan od tisuću posjeduje poduzetničku kvalitetu potrebnu za pokretanje velikih društvenih promjena”.

Pojam socijalnog poduzetništva poznat je već sto godina, ali tek ubrzanim razvojem globalizacije i pojavom globalnih problema kao što su nezaposlenost, siromaštvo, glad, socijalno isključivanje, marginalizacija, neadekvatni zdravstveni uvjeti, upitnost održivosti mirovinskog sustava, globalno zatopljenje uzrokovano zagađivanjem okoliša, počinje se značajnije razmišljati o ovome obliku poduzetništva.

Nagomilani problemi, recesija i financijska kriza doveli su do nemogućnosti javnih institucija i vlada da riješe postojeće probleme. To je otvorilo vrata inovativnim rješenjima .

Socijalno poduzetništvo pojavilo se kao spona između privatnog i društvenog sektora te uz primjenu poduzetničkih načela, preuzimanjem rizika i odgovornosti i uz uvođenje inovativnih metoda u društvenom sektoru poduzima konkretne aktivnosti sa ciljem unaprjeđenja kvalitete življenja i održivog razvoja.

Kreiranjem koncepta ekonomskog i društvenog razvoja “odozdo» pogoduje se razvoju demokracije i ljudskih prava. Bill Dryton je osnovao prvu globalnu organizaciju za promicanje socijalnog poduzetništva Ashoka Global Academy koja pokazuje da socijalni poduzetnici mogu riješiti probleme na svjetskoj razini, a njezini članovi služe kao arhitekti dinamičnog i konkurentnog građanskog sektora u budućnosti.

Nositelj Nobelove nagrade za mir Muhamed Yunus vođen je vizijom socijalnog poduzetništva koje može mijenjati sliku svijeta kroz eliminaciju svjetskog siromaštva.

Mnogi od vas su se susreli s pojmom socijalnog poduzetništva, ali vrlo rijetki bi znali definirati pojam, prvenstveno radi toga što se pod tim pojmom pokušavaju ugurati razne društveno korisne aktivnosti.

Pojam socijalno poduzetništvo se danas sve više koristi i privlači sve veću pozornost, a mnogi ga smatraju i poslovnim modelom budućnosti.

PODUZETNIŠTVO

Poduzetništvo je spremnost pojedinca ili više partnera da uz određeno ulaganje kapitala i preuzimanje rizika uđe u poslovni pothvat sa ciljem stvaranja profita.

ŠTO MORA SADRŽAVATI PODUZETNIŠTVO

Poduzetništvo mora sadržavati:

- poslovnu ideju
- motivaciju
- znanje i vještine
- tržište roba i usluga
- osnovna obrtna i financijska sredstva
- detaljno izrađen poslovni plan
- sposobnost preuzimanja rizika i odgovornosti

KARAKTERISTIKE PODUZETNIŠTVA

Poduzetnika privlači neravnoteža u okruženju. On u tome vidi priliku da ponudi novo rješenje, novi proizvod, novu uslugu ili nove procese koji će pozitivno utjecati na razvoj zajednice ili kvalitetu života u zajednici.

Dok drugi nedostatke u okruženju smatraju neugodnom situacijom i toleriraju ih, poduzetnik ima osobine koje ga pokreću, inspiriraju, daju mu hrabrost i snagu u odlučnosti da novim kreativnim idejama nađe izlaz iz neugodne situacije, a pritom ostvari odgovarajući profit.

Ponekad poduzetnik inspiriran novim idejama i pristupom želi promijeniti sadašnje stanje i pokrenuti razvoj zajednice.

Kako bi uspješno poslovali poduzetnici moraju utjecati na:

-
- investitore – potencijalne ulagače pa makar to bili i članovi obitelji
 - članove tima i zaposlenike – kako bi prihvatili posao i bili produktivni
 - kupce – koji će kupiti njihov proizvod, uslugu inovaciju ili ideju

OBLICI PODUZETNIŠTVA SU:

- tradicionalno poduzetništvo
- korporativno poduzetništvo
- socijalno poduzetništvo.

TRADICIONALNO PODUZETNIŠTVO

Tradicionalno poduzetništvo su mala i srednja poduzeća koja stječu profit provodeći:

- inovativne metode
- razumno preuzimajući rizik
- samouvjereni provode aktivnosti koje vode realiziranju cilja
- rade uporno i kontinuirano
- poduzimaju sve raspoložive mjere uz preuzimanje odgovornosti kako bi realizirali zacrtanu viziju.

KONCEPT TRADICIONALNOG PODUZETNIŠTVA JE:

- generiranje novih ideja
- identificiranje ideje i jasna vizija
- identificiranje tržišta i ključnih dionika
- pokretanje vlastitog pothvata
- razvijanje infrastrukture
- provođenje studije izvedivosti
- planiranje poslovanja.

KORPORATIVNO PODUZETNIŠTVO

Korporativno poduzetništvo zahtjeva vještine i alate koji su potrebni da se iskoriste prilike koje se ukažu u velikim organizacijama kako bi se ostvario odličan poslovni rezultat i održiva konkurentska prednost u sve promjenjivijim tržišnim uvjetima.

Korporacijsko poduzetništvo zahtjeva:

- poduzetničko razmišljanje suvremenih korporativnih menadžera
- poduzetništvo u velikim poduzećima
- novi način korištenja, održavanja i zadržavanja inovacija i ostvarivanja profita.

REZULTATI

1. Stvaranje "poduzeća» unutar postojećih organizacija
2. Stvaranje novih proizvoda, usluga, procesa
3. Kontinuirano obnavljanje strategije konkurentske pozicije.

PRIMJERI DOBRE PRAKSE KORORATIVNIH PODUZEĆA

- Agrokora,
- VIP,
- Coca-Cola.

TKO JE PODUZETNIK?

Poduzetnik je svaka pravna i fizička osoba koja samostalno i trajno obavlja djelatnost s namjerom ostvarivanja prihoda/ dobiti.

VRSTE PODUZETNIKA

1. Serijski – pokreće pothvat, prodaje ga i pokreće novi pothvat
2. Solopreneur – pokreće posao sasvim sam
3. Paralelni poduzetnik– uključen je u poslovanje jednog ili više poslovnih subjekata odjednom
4. Izumitelj – emitira inovativne ideje, poslovne modele ili planove
5. Interni inovator – posluje dulje vrijeme u određenoj djelatnosti i pronalazi prilike za poboljšanje postojećih usluga, proizvoda ili poslovnog procesa.

TIPOVI PODUZETNIKA

1. IDEALIST- 24%

- razlog pothvata –poslovna prilika
- kreativan rad, preferiraju stvaranje poslovnih odnosa s provjerenim i pouzdanim dobavljačima
- nestrpljiv u izražavanju administrativnih i pravnih pitanja i financijskih analiza.

2. OPTIMIZATORI – 21%

- preferiraju slobodno i fleksibilno poslovanje
- važniji im je profit od prihoda
- vješti su u financijama, a tehnologiju koriste za smanjenje troškova i povećanje produktivnosti.

3. RADNICI – 20 %

- vole svoj posao i ulažu dodatne napore u ostvarenje zacrtanog cilja
- orijentirani su na detalje u cilju rasta poduzeća
- posjeduju dugoročne poslovne planove kojih se striktno pridržavaju.

4. ŽONGLERI – 20%

- okupirani su upravljačkom strukturom poduzeća
- teško delegiraju, posao vole obavljati sami radi visoko zacrtanih standarda
- simultano obavljaju nekoliko poslova
- imaju konstantan nedostatak vremena.

5. ODRŽAVATELJI 15%

- stječu poduzeće kupovinom ili nasljedem
- ne teže postizanju značajnih stopa rasta
- zadovoljni su postojećim statusom.

SOCIJALNO PODUZETNIŠTVO

ŠTO JE SOCIJALNO PODUZETNIŠTVO?

Socijalno poduzetništvo je nova paradigma u pristupu suvremenim socijalnim problemima.

Socijalno ili društveno poduzetništvo je koncept koji pokreće stvaranje ekonomske i socijalne vrijednosti kroz izgradnju novih vrijednosti i društvenih promjena koje zadovoljavaju potrebe i nude zapošljavanje teško zapošljivih i marginaliziranih društvenih kategorija.

Inovativan i kreativan poduzetnički model rješavanja društvenih i ekoloških pitanja koristi se kako bi se potaknuo održivi razvoj, zapošljavanje na korist široj društvenoj zajednici.

Njime se nude usluge, proizvodi i aktivnosti koje ne bi bile ponuđene na tržištu, a stvaraju dobra koja mogu svi podjednako koristiti. Socijalno poduzetništvo izgrađuje temelje za društvene promjene i često zadovoljava potrebe zajednice kroz participiranje članova te iste zajednice.

Za razliku od komercijalnog poduzetništva, profit koji se ostvaruje putem ovakvog modela poduzetništva reinvestira se ulaganjem u zajednicu ili se koristi za provedbu ostalih programa i ciljeva koji doprinose poboljšanju uvjeta življenja, očuvanju okoliša i održivom razvoju.

Socijalno poduzetništvo funkcionira po modelu trostruke bilance (tri slova P) koje glasi: PEOPLE (ravnopravnost i jednake mogućnosti za sve),

PLANET (zaštita okoliša),

PROFIT (financijska održivost i ponovno investiranje profita).

Socijalno poduzetništvo se temelji na:

- neovisnosti,
- društvenim vrijednostima,
- demokratičnosti,

- pravednosti,
- načelima očuvanja okoliša.

Socijalno poduzetništvo se pokreće radi stvaranja socijalno pravednog društva u kojem pojedinci i društvene grupe imaju neposredne koristi od svog rada, a pritom brinu o prirodnom okolišu i utječu na stvaranje dobrobiti i samopoštovanja, što utječe na poboljšanje kvalitete života u zajednici.

Socijalno poduzetništvo omogućuje brže i efikasnije suočavanje s novim potrebama koje postojeće institucije ne mogu zadovoljiti. Posebna koncepcija i aktivnosti sa ugrađenom socijalnom komponentom omogućuje bržu i bolju prilagodljivost i zadovoljenje potreba većeg broja ljudi.

Socijalno poduzetništvo primjenjuje poduzetnička načela u rješavanju društvenih problema generirajući društvenu vrijednost, a ne profit.

U poslovanju je naglašena društvena odgovornost prilikom odabira djelatnosti.

Profesionalnim, inovativnim i održivim pristupom dolazi do sustavnih promjena koje nadilaze nedostatke tržišta i iskorištavaju postojeće mogućnosti za zapošljavanje teško zapošljivih i marginaliziranih skupina, a istovremeno pokriva socijalne potrebe pružanjem nepostojećih usluga u zajednici.

Kreiranjem novih strategija u sustavu društvenih vrijednosti pokreće se inovativan pristup umrežavanja i mobiliziranja svih postojećih i raspoloživih resursa u zajednici u cilju prevladavanja sektorskih i institucijskih nedostataka, a za poboljšanja uvjeta življenja, očuvanja okoliša i održivog razvoja.

Socijalno poduzetništvo predstavlja primjenu općih poduzetničkih načela, kao što su: inovativnost, razumno preuzimanje rizika, samouvjerenost, uporan rad, jasno postavljanje ciljeva i odgovornost u društvenom sektoru sa ciljem unaprjeđenja kvalitete življenja. Kod socijalnog poduzetništva potrebno je istodobno težiti ostvarenju financijske i društvene vrijednosti, te osmisliti plansko reinvestiranje profita u nove socijalne programe u zajednici.

Da bi socijalno poduzetništvo zaživjelo mora imati:

- solidan investicijski i poslovni plan
- dobro educiran poduzetnički management
- nekoliko izvora financiranja
- podršku i poticaj društvenih i državnih tijela.

RAZLIKA IZMEĐU TRADICIONALNOG I SOCIJALNOG PODUZETNIŠTVA

Obje vrste poduzetnika su prvenstveno motivirane prilikom koju vide i zato slijede svoju viziju bez obzira na sve prepreke. Bitno je naglasiti i važnost vlastitog zadovoljstva zbog uspješne realizacije ideja.

Bitna razlika između profitnog i socijalnog poduzetnika je u vrijednosti i vrsti pothvata.

Za profitnog poduzetnika na prvom mjestu je tržište koje može platiti i na taj način realizirati ostvarenje profita prodajom proizvoda ili usluge.

Socijalni poduzetnik stremi visokim vrijednostima socijalnih transformacijskih procesa, a realizirani profit se reinvestira u razvoj zajednice.

Socijalno poduzetništvo je usmjereno na potrebe zanemarenog ili ugroženog stanovništva kojemu nedostaju financijska sredstva ili politička moć da ostvare pozitivne promjene u korist poboljšanja kvalitete svog života. To ne znači da će socijalni poduzetnik izbjegavati profitne pothvate.

Socijalni poduzetnik može ostvarivati prihode kroz neprofitno ili profitno poduzeće.

Ono što bitno razlikuje socijalnog od tradicionalnog poduzetnika je prvenstveno društvena dobrobit ostvarena socijalnim poduzetništvom.

Socijalno poduzetništvo karakteriziraju tri komponente:

1. identificiranje nepravedne ravnoteže koja uzrokuje isključivanje, marginalizaciju ili patnju dijela stanovništva kojem nedostaju financijska sredstva ili politička moć da ostvare bilo kakve korisne promjene za sebe,
2. prepoznavanje prilike u toj nepravednoj ravnoteži, razvijanje socijalno korisnih poduzetničkih pothvata, korištenjem inspiracije, kreativnosti, spremnosti na akciju za stvaranje dobrobiti, hrabrost i snaga za stvaranje stabilnosti na određenom području,
3. stvaranje nove, stabilne ravnoteže koja koristi raspoloživi potencijal i resurse te na taj način ublažuje patnju ciljane skupine, ali i osigurava bolju budućnost za zajednicu u cjelini.

Muhammad Yunus, utemeljitelj Grameen banke i otac mikrokreditiranja predstavlja klasičan oblik socijalnog poduzetništva. On je primijetio slabe mogućnosti kreditiranja u Bangladešu, a posebno žena. Posudio je 27 dolara iz svog džepa 42-ma ženama. One su od tog novca vratile dug banci i ostatak investirale u kupovinu šivaćih mašina. Kupivši šivaću mašinu mogle su zaraditi dovoljno novca za kupovinu hrane, daljnje vraćanje kredita i školovanje djece. To im je omogućilo da se uzdignu iz bijede i siromaštva. Banka je poslovala od kamata na kredite, a kapital je investirala u druge žene kojima je trebala pomoć. Dokazana je održivost ovog pothvata i kroz dvadeset godina proširena je globalna mreža organizacija koje su replicirale i prilagodile model u drugim zemljama i kulturama. Na taj način je mikrokreditiranje učvršćeno kao gospodarski oblik poticanja razvoja socijalnog poduzetništva.

PREDUVJETI ZA POKRETANJE SOCIJALNOG PODUZETNIŠTVA

Da bi pokrenuli socijalno poduzetništvo potrebno je zadovoljiti 4 osnovna preduvjeta i to:

1. postojanje tržišta

- potreba za robom i uslugama koju ćemo proizvoditi
- zadovoljene navike kupaca
- praćenje trendova
- dobro razmotrena realna konkurencija
- zašto baš mi možemo pružiti usluge ili proizvesti robu.

2. isplativost poslovnog pothvata

- potrebna količina robe ili usluga za ostvarivanje dobiti
- odnos uložених sredstava i vrijeme potrebno za realiziranje dobiti
- imamo li ljudske, materijalne i financijske resurse za pokretanje aktivnosti.

3. ima li organizacija potrebno znanje

- marketing
- utvrđivanje cijena usluga ili robe

- kvalitetna tehnologija za pružanje usluga i roba
- osiguran sustav kvalitete vrednovanja.

4. utjecaj pothvata na zajednicu

- analiza utjecaja na direktne korisnike
- analiza utjecaja indirektnih korisnika
- analiza utjecaja pokrenutog pothvata na razvoj zajednice
- osiguranje održivosti pokrenutih aktivnosti.

KRITERIJI SOCIJALNOG PODUZETNIŠTVA

Da bi neka privredna aktivnost imala obilježje socijalne ekonomije treba istovremeno imati sve tri bitne odrednice i to:

1. SOCIJALNU – udruživanje

- društvena korist za zajednicu
- realizirana inicijativa i zadovoljene potrebe skupine građana
- poštovani demokratski procesi u donošenju odluka
- ravnopravno sudjelovanje zaposlenika i članova, kupaca ili korisnika
- reinvesticija profita u zajednicu.

2. EKONOMSKU - poduzetništvo

- kontinuirano djelovanje
- visok stupanj autonomije djelovanja
- preuzimanje odgovornosti za financijske rizike poslovanja
- određeni postotak plaćenih radnika (da nisu svi volonteri).

3. POLITIČKU – ostvariti nešto novo i drugačije.

NOSITELJI SOCIJALNOG PODUZETNIŠTVA SU:

1. poduzeća koja nisu vođena interesima kapitala nego uz ekonomske stvaraju i socijalne učinke,
2. različiti akteri civilnog društva koji se udružuju s ciljem stvaranja poduzeća koja će zadovoljiti temeljne potrebe ciljanih socijalnih skupina ili zajednica.

OSNOVNI KORACI ZA POKRETANJE SOCIJALNOG PODUZETNIŠTVA

- a) analiza vlastitih potencijala
- b) analiza mogućnosti i prijetnji u okruženju
- c) informiranje o konkurenciji
- d) izbor djelatnosti u skladu s vlastitim potencijalom i potrebom tržišta
- e) izrada poslovnog plana
- f) upoznavanje potencijalnih investitora s poslovnim planom
- g) realiziranje poslovnog plana
- h) evaluacija i izvještavanje dionika.

ZAKONODAVNI OKVIR

U zemljama EU ne postoje jednoznačna određenja niti jedinstveni standardi za socijalno poduzetništvo. Referentni dokumenti o poduzetništvu u EU su:

- Lisabonska strategija (2000.)
- EU Povelja o malim poduzećima (2000.)
- Zelena knjiga o poduzetništvu (2003.)
- Akcijski plan za poduzetnike – EAP (2004.)
- Small Business Act for Europe – SBA (2008.).

U Republici Hrvatskoj ne postoji posebni zakon kojim se uređuje socijalno poduzetništvo, ali je obavljanje socijalno poduzetničkih aktivnosti regulirano slijedećim zakonima:

- Zakon o udrugama (NN 88/01, 11/02)
- Zakon o zadrugama (NN 36/95, 67/01, 12/02)
- Zakon o zakladama i fondacijama (NN 36/95, 64/01)
- Zakon o ustanovama (NN 76/93, 29/97, 47/99, 35/08)
- Nacionalna strategija stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva 2006.- 2011.

Prilikom poticanja razvoja aktivnosti socijalnog poduzetništva bitno je razlikovati socijalne usluge od društvenog aktivizma.

Razlike su slijedeće:

- **socijalne usluge i socijalno poduzetništvo su direktni** oblici djelovanja na probleme u zajednici, te se kao takvi moraju provoditi kontinuirano,
- **socijalni aktivizam je indirektno** djelovanje na aktere u društvu da krenu u akciju kako bi izazvali pozitivne promjene za poboljšanje uvjeta življenja u zajednici. Te aktivnosti često nisu i ne moraju biti kontinuirani. Društveni aktivizam može dovesti do održivog napretka u postojećem sustavu.

Također je bitno razlikovati tri tipa socijalnih pothvata i to:

1. **socijalni poduzetnik** – kreće u akciju i stvara novu stabilnu ravnotežu,
2. **društveni aktivista** – utječe na druge da stvore novu i stabilnu ravnotežu,
3. **pružatelj socijalnih usluga** – poduzima konkretne akcije kako bi direktno utjecali na postizanje ravnoteže.

OBLICI STJECANJA DOHOTKA U SOCIJALNOM PODUZETNIŠTVU

Najčešći oblici stjecanja dohotka u socijalnom poduzetništvu su:

- pružanje usluga
- prodaja proizvoda
- intelektualno vlasništvo
- članarina
- investicije.

PRIJETNJE SOCIJALNOM PODUZETNIŠTVU

Poduzetništvo je dugo bilo zanemarivano od strane ekonomista. Wililam Baumol i Schumpeter s grupom znanstvenika vratili su poduzetništvo na zasluženno mjesto u procesu proizvodnje i distribucije proizvoda i usluga.

Može se dogoditi da se i socijalno poduzetništvo počne zanemarivati i istiskivati s tržišta.

Važno je znati da socijalno poduzetništvo tržišno djeluje po principima standardnim za sve oblike poduzetništva te je potrebno pronaći i zadržati svoje mjesto na tržištu roba i usluga.

Kako bi se osigurao pristup tržištu roba ili usluga potrebno je :

- biti dobro organiziran i informiran,
- povezati različite asocijacije koje imaju iste ili slične djelatnosti,
- imati konkurentnu robu, kvalitetu i cijenu,
- imati odgovarajuće ljudske, materijalne i financijske resurse koji će svojim znanjem i kvalitetom pojeftiniti proces proizvodnje,
- imati sposobnost brze prilagodbe potrebama tržišta,
- biti spreman na rizik,
- imati osiguranu prepoznatljivost,
- biti kontinuirano prisutan na tržištu.

Zato je bitno da se korištenje termina socijalnog poduzetništva uskladi s aktivnostima socijalnog poduzetništva, kako bi zaslužilo što veću pozornost i opravdalo svoje postojanje u održivom napretku zajednice. Ipak, pokazalo se da postoje kritična područja za održivi razvoj socijalnog poduzetništva, posebno ako se radi o udrugama ili manjim poslovnim subjektima. Otežavajući faktori za razvoj socijalnog poduzetništva mogu biti:

- nedovoljno stručnih ljudskih resursa
- nedovoljno financijskih i materijalnih resursa
- promjena političkog okruženja koja utječe na tržište
- nedovoljna uključenost ključnih dionika u zajednici
- iznenadna pojava konkurentskih asocijacija
- promjena politike dobavljača
- promjene ukusa i potreba potrošača.

U cilju održivosti na tržištu i ublažavanju nastalih teškoća potrebno je analizirati sve poduzete korake kao:

- što radim dobro, a što bi trebalo poboljšati
- koje su moje prednosti u odnosu na konkurenciju

- može li novo znanje i vještine dati doprinos konkurentnosti proizvoda i usluge
- može li ulaganje u novu tehnologiju pojeftiniti proizvod i učiniti ga konkurentnim
- može li razgovor ili promjena dobavljača doprinijeti efikasnosti procesa
- treba li dodatno poboljšati marketinške aktivnosti
- treba li popraviti odnose s kupcima ili korisnicima usluga
- mogu li se smanjiti troškovi proizvodnje a zadržati kvaliteta proizvoda.

POSLOVNI PLAN

Poslovni plan je detaljan opis vrste aktivnosti, potrebnih ulaganja, ciljeva i očekivanih rezultata. Poslovni plan mora sadržavati:

1. Uvod
2. Opis asocijacije (svrhu nastanka, misiju, viziju, unutrašnji ustroj i sl.)
3. Opis prethodnih iskustava
4. Viziju
5. Misiju
6. Opći cilj (područje djelovanja, prioriteti)
7. Specifične ciljeve
8. Očekivane rezultate (količina i mjerljivost)
9. Marketinški plan
10. Financijski plan
11. Operativni plan
12. Plan postupanja u rizičnim situacijama (tzv. plan B)

VIZIJA

Vizija je izjava ili slogan koji usmjerava djelovanje organizacije u periodu narednih 5 – 10 godina. Vizija mora biti optimistična i usmjeravati misiju organizacije.

MISIJA

Misija je izjava o svrsi osnivanja organizacije i onome što želi postići svojim djelovanjem.

Misija bi trebala biti:

- realna (temelji se na ostvarivim očekivanjima)
- specifična (nije kopija dosad viđenih u okruženju i šire)
- temeljena na posebnim sposobnostima (različita od drugih)
- motivirajuća i zanimljiva.

TKO JE SOCIJALNI PODUZETNIK?

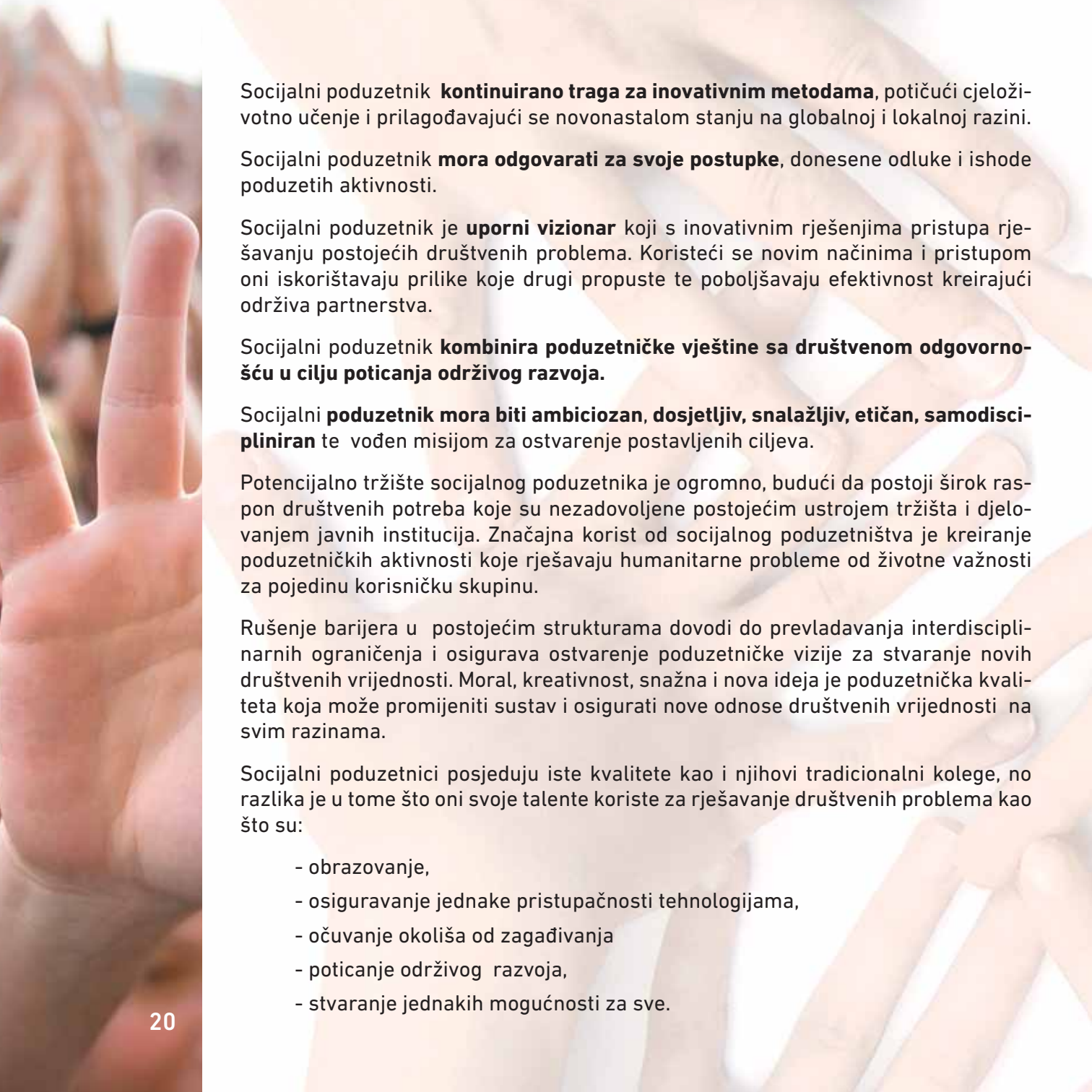
Socijalne poduzetnike treba prepoznati kao osobe koje se suprotstavljaju nepovoljnoj ravnoteži koja uzrokuje zanemarivanje, marginalizaciju ili patnju dijela čovječanstva. Socijalni poduzetnici su osobe koje svojom inspiracijom doprinose promjenama, a spremnošću na akciju, kreativnošću, hrabrošću i snagom ciljano utječu na stvaranje nove stabilne ravnoteže koja osigurava trajnu dobrobit za ciljano skupinu i društvo u cjelini.

Socijalni poduzetnici su **“agenti promjena”** čiji je cilj stvoriti i održavati novu društvenu vrijednost koristeći inovativne metode i raspoložive resurse lokalne zajednice.

Socijalni poduzetnici utječu na promjene unutar socijalnog sektora tako što:

- usvajaju misiju koja će kreirati i održati socijalne vrijednosti
- prepoznaju i uporno slijede nove mogućnosti kako bi ispunili misiju
- uključuju se u kontinuirane procese inovacije i stjecanja znanja i vještina
- djeluju posvećeno svom cilju bez obzira na ograničenost sredstava
- iskazuju veliku odgovornost prema investitorima uz postizanje maksimalnih rezultata
- žele promijeniti svoje okruženje, lokalnu zajednicu, društvo.

Socijalne poduzetnike možemo naći u privatnom, javnom i neprofitnom sektoru. To su pojedinci koji koriste profitabilne strategije za postizanje socijalnih ciljeva. Socijalni poduzetnik svojim odgovornim ponašanjem investira profit u rješavanje društvenih problema u zajednici.

The background of the page features a soft-focus image of several hands of different skin tones reaching out and holding a globe. The hands are positioned around the globe, symbolizing global unity and support. The lighting is warm and natural, creating a positive and collaborative atmosphere.

Socijalni poduzetnik **kontinuirano traga za inovativnim metodama**, potičući cjeloživotno učenje i prilagođavajući se novonastalom stanju na globalnoj i lokalnoj razini.

Socijalni poduzetnik **mora odgovarati za svoje postupke**, donesene odluke i ishode poduzetih aktivnosti.

Socijalni poduzetnik je **uporni vizionar** koji s inovativnim rješenjima pristupa rješavanju postojećih društvenih problema. Koristeći se novim načinima i pristupom oni iskorištavaju prilike koje drugi propuste te poboljšavaju efektivnost kreirajući održiva partnerstva.

Socijalni poduzetnik **kombinira poduzetničke vještine sa društvenom odgovornošću u cilju poticanja održivog razvoja**.

Socijalni **poduzetnik mora biti ambiciozan, dosjetljiv, snalažljiv, etičan, samodiscipliniran** te vođen misijom za ostvarenje postavljenih ciljeva.

Potencijalno tržište socijalnog poduzetnika je ogromno, budući da postoji širok raspon društvenih potreba koje su nezadovoljene postojećim ustrojem tržišta i djelovanjem javnih institucija. Značajna korist od socijalnog poduzetništva je kreiranje poduzetničkih aktivnosti koje rješavaju humanitarne probleme od životne važnosti za pojedinu korisničku skupinu.

Rušenje barijera u postojećim strukturama dovodi do prevladavanja interdisciplinarnih ograničenja i osigurava ostvarenje poduzetničke vizije za stvaranje novih društvenih vrijednosti. Moral, kreativnost, snažna i nova ideja je poduzetnička kvaliteta koja može promijeniti sustav i osigurati nove odnose društvenih vrijednosti na svim razinama.

Socijalni poduzetnici posjeduju iste kvalitete kao i njihovi tradicionalni kolege, no razlika je u tome što oni svoje talente koriste za rješavanje društvenih problema kao što su:

- obrazovanje,
- osiguravanje jednake pristupačnosti tehnologijama,
- očuvanje okoliša od zagađivanja
- poticanje održivog razvoja,
- stvaranje jednakih mogućnosti za sve.

Socijalni poduzetnici sagledavaju propuštene prilike, teže za unaprjeđenjem sustava uvođenjem novih pristupa i rješenja sa ciljem kreiranja novih dugoročnih društvenih vrijednosti. Zadatak socijalnog poduzetnika je prepoznati probleme u društvu i pronaći nove načine rješavanja problema promjenama u sustavu, širenjem inovativnih ideja i uvjeravanjem čitave zajednice u potrebitost poduzimanja novih aktivnosti u cilju boljeg života u zajednici.

POTICAJNO OKRUŽENJE ZA RAZVOJ SOCIJALNOG PODUZETNIŠTVA

EU je kroz fondove EU-a osigurala poticajna financijska sredstva za razvijanje socijalnog poduzetništva.

- IV komponenta IPA-e za razvoj ljudskih potencijala – osigurava sredstva za edukaciju i prekvalificiranje zanimanja traženih na tržištu rada.
- IPA 2007 – 2009 potiče socijalno uključivanje ranjivih skupina i edukaciju o ljudskim pravima
- IPA 2010 – 2011 – nudi nastavak novih mogućnosti započelih kroz IPA-u 2007 – 2009.
- ESF – Europski socijalni fond potiče razvoj i obogaćivanje socijalnih usluga.

UTJECAJI SOCIJALNOG PODUZETNIŠTVA

Utjecaji socijalnog poduzetništva u zajednici vidljivi su kroz postizanje:

1. EFIKASNOSTI

Socijalnog poduzetnika karakterizira povećana koordinacija i smanjene suvišnosti u poslovanju, poboljšana komunikacija svih aktera u zajednici, razmjena znanja i iskustava, cjeloživotno učenje koje doprinosi poboljšanju efikasnosti u radu.

Kombiniranjem resursa kako bi se proizvelo sinergijske učinke, klijenti dobivaju više kvalitetnijih usluga.

2. ODRŽIVOSTI

Stvaranjem partnerstava razvija se sposobnost za zadovoljenje potreba sudionika mreže i krajnjih korisnika usluga i proizvoda. Stvorene socijalne vrijed-

nosti ugrađuju se unutar mreže dionika i korisnika i pozitivno utječu na stvaranje povoljnijih uvjeta kako rada u pojedinoj organizaciji ili sektoru tako i na kvalitetu proizvoda ili dostupnost usluga.

3. UČINKA

Efikasnost, efektivnost i održivost daju bolji učinak sveukupne misije koji vodi temeljnoj preobrazbi i uspostavi ravnoteže u zajednici te pozitivno utječe na ciljnu skupinu i razvoj zajednice u cjelini.

Za postizanje što boljeg učinka bitno je prvenstveno:

- identificirati nove prilike,
- osmisliti i stvoriti preduvjete za realiziranje nove strategije,
- stvoriti strukturu i osigurati obrazovane ljudske resurse za provođenje ideja,
- razvijati i poticati razvoj društvene odgovornosti.

MODELI POSLOVNOG POVEZIVANJA

Novi modeli poslovnog povezivanja poželjni su u svijetu privrednih i neprivrednih djelatnosti u cilju efikasnijeg i boljeg djelovanja i uspješnijeg poslovanja. Česti oblici poslovnog povezivanja u socijalnom poduzetništvu su:

1. ZADRUGE

To je oblik organiziranja poslovanja malih poduzetnika u sustavu tržišne privrede s pravom privatne inicijative i slobodne tržišne utakmice. Zadrružni oblik poslovanja pogodan je za neke grane privrede kao što je poljoprivreda, prerada poljoprivrednih proizvoda, komunalne i socijalne usluge, izrada i prodaja rukotvorina, prodaja ekoloških proizvoda i sl.

Temeljna filozofija suvremenih zadruga i korporativnog organiziranja je zajedništvo s točno određenim poslovnim ciljem. To znači da članovi zadruga zajedničkim radom lakše rješavaju gospodarske slabosti pojedinih članica zadruga, kako bi gospodarski preživjeli u nepovoljnom gospodarskom okruženju, a pojedinci se osjećaju kao dio uspješno organizirane asocijacije.

Zadruga je prepoznata kao izuzetno razvijen socijalno-ekonomski pokret u svijetu, te se razvija u različitim sektorima.

Zadruge se osnivaju, rade i posluju u skladu sa:

- načelom dobrovoljnog i otvorenog članstva,
- demokratske kontrole procesa od strane članstva,
- načelom ekonomskog učešća članstva u osnivačkom postotku,
- pravu na odlučivanje prema postotku uloga u osnivanje zadruge,
- samostalnosti i nezavisnosti,
- pravom na obrazovanje, obuku i informiranje,
- pravom na udruživanje i suradnju s drugim zadrugama.
- obaveznom brigom za zajednicu i očuvanje okoliša.

Osnovni principi rada u zadruzi temeljeni su na načelima:

- samopomoći
- samouprave
- samoodgovornosti.

2. UDRUŽIVANJE INDIVIDUALNIH PODUZEĆA

3. UDRUŽIVANJE PO PRINCIPU ORTAČKOG PODUZEĆA

4. DIONIČKO DRUŠTVO S OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU

Glavna načela sva 4 oblika korporativnog poslovanja su:

- sloboda izbora
- pravo na privatno vlasništvo
- motiviranje vlasnika na dobit
- kontrola vlasnika nad poslovanjem.

PRIMJERI DOBRE PRAKSE FINANCIRANI IZ PREDPRISTUPNIH FONDOVA EU

IV. KOMPONENTA IPA-E RAZVOJ LJUDSKIH POTENCIJALA, IPA 2007-2009

1. Autonomni centar – ACT Čakovec, Projekt “ESCO – edukacija za socijalno zadrugarstvo – nove mogućnosti za osobe s invaliditetom»

U sklopu projektnih aktivnosti izradit će se procjena sposobnosti osoba s invaliditetom iz registra HZZ, PS Čakovec koja će poslužiti kao baza za razvoj i implementaciju edukacijskih aktivnosti (prekvalifikacije/dokvalifikacije za zanimanje šivača/ice, tajnika/ice, administratora/ice, web administratora/ice, knjigovođe/knjigovotkinje) sa ciljem povećanja znanja i vještina za (samo) zapošljavanje. Nakon edukacije osigurat će uvjete za praksu novo educiranim osobama s invaliditetom. U drugom dijelu projekta osnovat će se i potpuno opremiti socijalna šivačka zadruga, a sedam novo educiranih osoba s invaliditetom bit će zaposlene u novoosnovanoj socijalnoj zadruzi.

2. Udruga za promicanje ljudskih prava i medijskih sloboda – CENZURA PLUS, Split, Projekt “ Zajedno ka socijalnom uključivanju»

Cilj projekta je povećati socijalnu uključenost dugoročno nezaposlenih žena i njihovih obitelji (primateljica socijalne pomoći), izbjeglih i prognanih osoba, nacionalnih manjina i starijih osoba kroz izgradnju njihovih vještina, znanja i samopouzdanja u profesijama njegovateljice, turističke voditeljice, proizvođačice rukotvorina , kroz kreiranje nove poslovne okoline i modela za ekonomsko osnaživanje marginaliziranih grupa, zasnovanog na socijalnom poduzetništvu.

IPA 2010 -2011 – NASTAVAK NOVIH MOGUĆNOSTI

Grant sheme u području zapošljavanja

- unaprjeđenje održivog zapošljavanja dugotrajno nezaposlenih visokoobrazovanih osoba
- lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja.

Grant sheme u području zapošljavanja i socijalne isključenosti

- uspostava podrške u socijalnom uključivanju i zapošljavanju socijalno ugroženih i marginaliziranih skupina
- poboljšanje pristupa tržištu rada ugroženih skupina
- širenje mreže socijalnih usluga u zajednici.

OPERATIVNI PROGRAM – RAZVOJ LJUDSKIH POTENCIJALA ESF – EUROPSKI SOCIJALNI FOND

Prioritet 1.

Poticanje pristupa održivom zapošljavanju i prilagodljivosti radne snage.

- odražava politiku Europskog socijalnog fonda u razvoju i primjeni aktivne politike tržišta rada u povećanju zapošljivosti i prilagodljivosti radne snage te prevenciji i borbi protiv dugotrajne nezaposlenosti te osnovnog uključivanja na tržište onih grupa kojima je potrebna prilagodba novim uvjetima na tržištu.

Ključna područja djelovanja:

- 1.1 provedba aktivnih mjera tržišta rada kroz nacionalne i lokalne inicijative
- 1.2 potpora razvoju poduzetništva i poboljšanje konkurentnosti malih i srednjih poduzeća
- 1.3 jačanje rada HZZ-a i ostalih podržavajućih mehanizama tržišta rada
- 1.4 jačanje sustava zaštite zdravlja i sigurnosti na radu.

Prioritet 2.

Jačanje socijalnog uključivanja skupina s posebnim potrebama i skupina u nepovoljnom položaju.

- odražava politiku Europskog socijalnog fonda (ESF) u promicanju jednakih mogućnosti svih sudionika na tržištu rada, posebno onih kojima prijeti socijalna isključenost. Sukladno posebnim potrebama navedenih skupina, potrebne su posebne i dodatne mjere na tržištu rada

Ključna područja djelovanja :

- 2.1 potpora pristupu obrazovanja skupina s posebnim potrebama
- 2.2 potpora pristupu zapošljavanja skupina u nepovoljnom položaju
- 2.3 jačanje kapaciteta pružatelja socijalnih usluga na području suzbijanja socijalne isključenosti i siromaštva (uključujući povećanje zapošljivosti).

U okviru Prioriteta 2. Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi daje podršku razvoju socijalne ekonomije u borbi protiv socijalne isključenosti.

GLAVNI CILJ je stvoriti pozitivno okruženje i unaprijediti mogućnosti zapošljavanja socijalno ugroženih osoba kroz razvoj socijalnog/ društvenog poduzetništva.

PREDVIĐENE AKTIVNOSTI:

- podrška u pokretanju društveno poduzetničkih aktivnosti
- podrška provođenju društveno poduzetničkih aktivnosti
- promocija mreže socijalno poduzetničkih aktivnosti
- podrška razvoju specijaliziranih radnih mjesta za osobe s invaliditetom.

POTENCIJALNI PRIJAVITELJI:

- nevladine organizacije
- neprofitne organizacije
- javne ustanove
- privatne ustanove
- privatne tvrtke
- zadruga.

Prioritet 3.

Jačanje ljudskog kapitala u obrazovanju te istraživanju i razvoju.

- odražava politiku ESF-a u promicanju poticanja ulaganja u ljudski kapital i promicanju veće zapošljivosti razvojem i provedbom politike razvoja ljudskih potencijala i nacionalnog kvalifikacijskog okvira

Ključna područja djelovanja:

- 3.1.unaprjeđenje obrazovnog sustava
- 3.2.daljnji razvoj hrvatskog kvalifikacijskog okvira (HKO)kao potpora sustavu cjeloživotnog učenja
- 3.3.razvoj ljudskih potencijala u području znanosti i inovacija te potpora umrežavanju, suradnji i internacionalizaciji aktivnosti između sustava visokog obrazovanja, institucija i poduzeća.

Prioritet 4.

Jačanje uloge civilnog društva u svrhu boljeg upravljanja.

- odražava politiku ESF-a u jačanju institucionalnih kapaciteta i podizanju sposobnosti organizacija civilnog društva te podizanju kvalitete i promicanju socijalnog dijaloga na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini.

Ključna područja djelovanja:

- 4.1. Promocija socijalnog dijaloga
- 4.2. jačanje uloge organizacija civilnog društva za socio-ekonomski rast i demokratski razvoj

Predviđena financijska sredstva u ESF-u (indikativno) : 8.440.000 €

PRIMJER POZITIVNE PRAKSE – ZADRUGA “NEOS” IZ OSIJEKA

Uslužno proizvodnu Zadrugu „Neos” (Ne-ovisnost-Osijek) su osnovali korisnici, volonteri i djelatnici Udruge „Ne-ovisnost”. Misija osnivača zadruga je uključivanje rehabilitiranih ovisnika u normalne radne i životne procese te uspješna resocijalizacija istih kroz razvoj socijalnog poduzetništva. Svi osnivači i članovi zadruga su završili program rehabilitacije ili liječenja od sredstava ovisnosti i apstiniraju od istih. Za-

druga je nastavila provoditi aktivnosti koje su pokrenute u sklopu udruge za borbu protiv ovisnosti „Ne-ovisnost”. Aktivnosti su postigle određeni kontinuitet te se ukazala potreba za ozbiljnijim pristupom istima. Sve aktivnosti su proizašle iz potrebe za zapošljavanjem rehabilitiranih ovisnika.

Aktivnosti koje provodi zadruga:

- pranje osobnih, terenskih i kombi vozila - autopraonica u Eseker centru
- strojno pranje tepiha i tepisona; dubinsko čišćenje tapeciranog namještaja i madraca
- proizvodnja i postavljanje betonske galanterije
- održavanje zelenih površina i kanala
- lasersko graviranje i rezanje tj. izrada poslovnih poklona, suvenira i različitih komunikacijskih oznaka
- digitalni tisak (Roland- printer i rezač).

LITERATURA

1. Škrtić, M.: Poduzetništvo, Sinergija, Zagreb, 2006.
2. Slavica, S. prof.dr.sc. Ekonomski fakultet u Osijeku, predavanja
3. Šuntić, I /Vorkapić, B: Udruge i socijalno poduzetništvo, OGI
4. Peter F. Drucker: Inovation & Entrepreneurship (New York: Harper, 1975)
5. Carl J Schramm: Entrepreneurial Capitalism and of Bureaucracy

INTERNET STRANICE:

www.ashoka.org

www.grameenfoundation.org

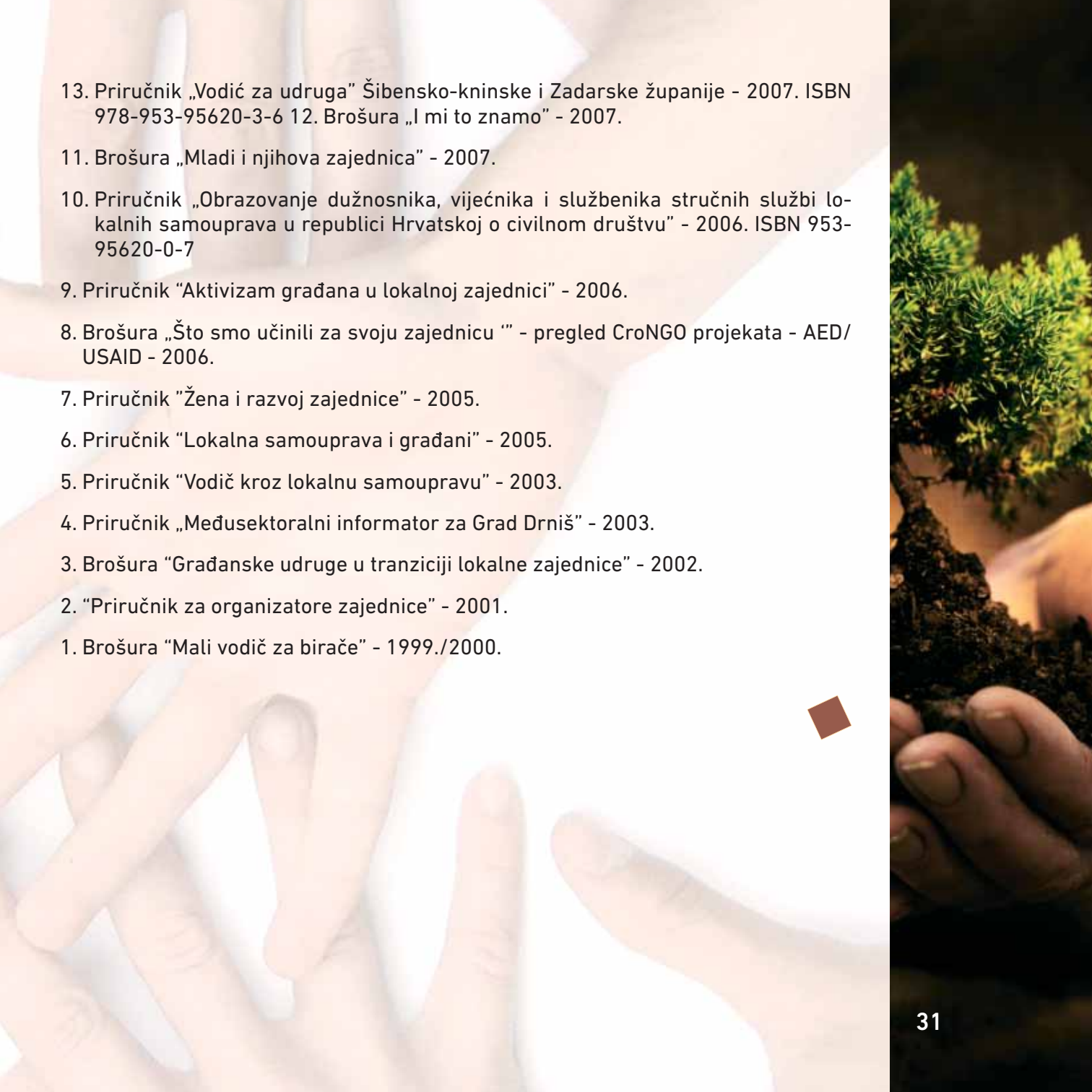
<http://www.ssrn.com>

www.mzss.hr

<http://wikipedia.org>

OGI PUBLIKACIJE

30. Publikacija "Provedba i rezultati ankete za mlade i poslodavce" - 2011
29. Priručnik "Socijalno poduzetništvo – inovacija za dobrobit čovječanstva" - 2011
28. Priručnik "Mladi i poduzetni" – 2011.
27. Priručnik "Korak po korak do posla" – 2011.
26. Priručnik "Znanjem do posla 2" – 2011.
25. Priručnik "Udruge i socijalno poduzetništvo" - 2010.
24. Strateški plan razvoja ruralnih zajednica zaleđa Šibensko-kninske i Zadarske županije - 2010.
23. Priručnik „O socijalnom poduzetništvu” - 2009. ISBN 978-953-95620-7-4
22. Priručnik „Mladi i rad Savjeta mladih” - 2009. ISBN 978-953-95620-6-7
21. Priručnik „Skrb o starim i nemoćnim osobama” - 2009.
20. Priručnik „Stari zanati” - 2009.
19. Priručnik „Osnove rada na računalu - 2009.
18. Priručnik „Računovodstvo naprofitnih organizacija” - 2008.
17. Priručnik „Znanjem do posla” - 2008. ISBN 978-953-95620-4-3
16. Praktični vodič - za predstavnike/ce JLS u provedbi rodne ravnopravnosti - 2008. ISBN 978-953-95620-5-0
15. Priručnik "Modeli lokalnog partnerstva - zbornik dokumenata i obrazaca" - 2007. ISBN 978-953-95620-2-9
14. Priručnik "Putokaz lokalnog razvoja" - 2007. ISBN 978-953-95620-1-2

-
- The background of the page features a soft-focus image of several hands of different skin tones. Some hands are holding a small amount of dark soil, and a small green plant is growing from it. The overall tone is warm and collaborative.
13. Priručnik „Vodič za udruga” Šibensko-kninske i Zadarske županije - 2007. ISBN 978-953-95620-3-6 12. Brošura „I mi to znamo” - 2007.
 11. Brošura „Mladi i njihova zajednica” - 2007.
 10. Priručnik „Obrazovanje dužnosnika, vijećnika i službenika stručnih službi lokalnih samouprava u republici Hrvatskoj o civilnom društvu” - 2006. ISBN 953-95620-0-7
 9. Priručnik “Aktivizam građana u lokalnoj zajednici” - 2006.
 8. Brošura „Što smo učinili za svoju zajednicu ” - pregled CroNGO projekata - AED/ USAID - 2006.
 7. Priručnik “Žena i razvoj zajednice” - 2005.
 6. Priručnik “Lokalna samouprava i građani” - 2005.
 5. Priručnik “Vodič kroz lokalnu samoupravu” - 2003.
 4. Priručnik „Međusektoralni informator za Grad Drniš” - 2003.
 3. Brošura “Građanske udruge u tranziciji lokalne zajednice” - 2002.
 2. “Priručnik za organizatore zajednice” - 2001.
 1. Brošura “Mali vodič za birače” - 1999./2000.

PROJEKTI EU I DRUGI DAVATELJI POTPORA U ZEMLJI I

1. Izrada projekata

- Vođenje klijenta kroz izradu projekta i savjete u pripremi projektnog prijedloga
- Dizajn projekta i logičke matrice projekta
- Izrada kompletnog projektnog prijedloga (logička matrica, aplikacijski obrazac i detaljni proračun)
- Izrada detaljnog proračuna
- Puliranje projekta: analiza i davanje komentara na već razvijeni projektni prijedlog radi povećanja kvalitete projektne aplikacije i podizanje šansi za uspjeh
- Prijevod projekata i drugih dokumenata sa hrvatskog na engleski jezik

2. Provedba projekata

- Pomoć u "čišćenju proračuna projekta" – postupak sa Ugovornim tijelom prije potpisivanje ugovora
- Konzultacije pri upravljanju projektima (dokumentacija projekta ,administrativni postupci, upravljanje projektnim timom, financijsko poslovanje projekta)
- Vođenje cjelovitog projekata (aktivnosti projekta, financijsko poslovanje projekta, javna nabava, izvještavanje)
- Pomoć u javnoj nabavi prema standardima EU
- Pomoć u izradi izvještaja (narativni i financijski)
- Prijevod izvještaja sa hrvatskog na engleski jezik
- Vanjski monitoring i evaluacija projekata

PLANIRANJA I ANALIZE

- Izrada strateških i operativnih planova za neprofitne organizacije i JLS
- Izrada godišnjih planova rada za neprofitne organizacije
- Analize SWOT, PESTE, DIONIKA za neprofitne organizacije i JLS
- Analitičke analize za neprofitne organizacije i JLS
- Analize stanja i procjena potreba lokalnih zajednica
- Cost-benefit analize

KNJIGOVODSTVENI SERVIS

- Knjigovodstveno-računovodstvene i blagajničke usluge za pravne osobe
- Edukacije u području financijskog poslovanja za neprofitne organizacije
- Konzultacije i podrška u samostalnom vođenju financijskog poslovanja

INFORMATIKA I DIZAJN

- Radionice informatike – rad na racunalu (Word – Excel – Power point – Outlook – Synesis)
- Izrada web stranice
- Održavanje računalne opreme, umrežavanje uredskih računala i sl.
- Dizajn papirnate konfekcije

SOCIJALNO PODUZETNIŠTVO

- Edukacija o socijalnom poduzetništvu
- Vođenje procesa izrade poslovnog plana
- Izrada poslovnih planova u području socijalnog poduzetništva
- Konzultacije i podrška u provedbi poslovnih planova socijalnog poduzetništva

NORMATIVNO PRAVNI DOKUMENTI

- Izrada:

Statuta, Poslovnika o radu tijela upravljanja, Pravilnika o radu, Pravilnika o organizaciji, sistematizaciji i visini plaća, Pravilnika o financijskom poslovanju i upravljanje gotovim novcem, Pravilnika o upotrebi službenih vozila, Odluke o uvjetima korištenja privatnih vozila u službene svrhe, Pravilnika o radnom vremenu i preraspodjeli radnog vremena, Pravilnika o korištenju godišnjih odmora i drugih plaćenih ili neplaćenih radnih dana, Pravilnika o korištenju opreme, Pravilnika o evaluaciji upravnih tijela, zaposlenika i volontera, različiti ugovori (o radu, o djelu, autorski ugovori, sporazumi, suradnja, partnerstvo, darovnice i sl.)

ORGANIZIRANJE DOGAĐANJA

- Konferencije, seminari, tribine, okrugli stolovi i sl.
- Izložbeno-prodajni sajmovi
- Studijska putovanja u zemlji i inozemstvu

EDUKACIJE

- UPC i pisanje projektnih prijedloga
- Upravljanje imovinom
- Sudjelovanje građana u radu JLS
- Mobilizacija i organizacija zajednice
- Upravljanje ljudskim resursima
- Europska unija i njene strukture
- Uloga vijećnika u lokalnoj samoupravi
- Javno zagovaranje
- Međusektorska i međuregionalna suradnja
- Timski rad
- Volonterizam u zajednici
- Različiti oblici planiranja (strateško, godišnje, operativno i dr.)

NAJAM OPREME

- Prijenosna računala
- LCD projektor i stalak sa projekcijskim platnom
- Video kamere
- Fotoaparati
- Grafoskop

Usluge i consulting pružaju stručni zaposlenici i vanjski stručni suradnici organizacije.

Usluge i consulting se pruža u uredima u Osijeku i Drnišu i na vanjskim lokacijama.

Cilj našeg socijalnog poduzetništva je samofinanciranje naših projekata i aktivnosti te povećanje zaposlenosti.

OGI JE OD 01.01.2011. U SUSTAVU PDV-a

Za sve informacije o detaljima usluga i consultinga obratite se našim uredima

Europsku uniju čini 27 zemalja članica koje su odlučile postupno povezivati svoja znanja, resurse i sudbine. Zajednički su, tijekom razdoblja proširenja u trajanju od 50 godina, izgradile zonu stabilnosti, demokracije i održivog razvoja, zadržavajući pritom kulturalnu raznolikost, toleranciju i osobne slobode. Europska unija posvećena je dijeljenju svojih postignuća i svojih vrijednosti sa zemljama i narodima izvan svojih granica.

**Organizacija za
građanske inicijative**

Ured Drniš
Kralja Zvonimira 10
22 320 Drniš
tel: 022 / 888 – 606
tel/fax: 022 / 888 – 607
Web: www.ogi.hr
Email: ogij2@si.t-com.hr

**Terapijska zajednica
Muondo Nuovo**

Nunič bb
22305 Kistanje
tel: 022/785 8580
fax: 022/785 8581

**HZZ
– Područna služba Šibenik**

Matije Gupca 42A
22 000 Šibenik
tel: 022/201 111
fax: 022/201 118

**Vlada Republike
Hrvatske
Ured za udruge**

Dr Franje Tuđmana 101.
22 305 Kistanje
tel. 022/763 055
fax: 022/763 053

Radnička cesta 80/V
10000 Zagreb
tel: +385 1 459 98 10
fax: +385 1 459 98 11
e-mail: info@uzuvrh.hr

**Ovaj projekt financiraju Europska unija
i Ured za udruge vlade RH**